

3 Не одним дипломом...
СТОР.

5 Репетиція перед ювілеєм
СТОР.

7 Про досвід участі в науковому форумі
СТОР.

50-річчя **випуску** медичного факультету Ужгородського університету

«Христос воскрес!» «Воістину воскрес!» «Упізнала мене?» «Упізнала!» «Дарино, рада тебе бачити», «які всі молоді!», «який гарний день сьогодні», «мої шанування дорогій громаді»... Набережна перед медичним факультетом. Субота. 10 травня. Так почалася зустріч випускників, котрі пів століття тому тільки-но розійшлися своїми шляхами. Тоді однокурсників було понад 180. Нині зібралось 42.

...Знову підіймаються таким знайомим маршрутом і зупиняються в аудиторії. Колись сиділи на заняттях і міркували про майбутнє, а сьогодні згадують про лекції чи практичні й показують одне одному в галереях телефонів те, що в студентські роки здавалося геть далекою перспективою, – фото наймолодших представників роду. А ще переглядають альбоми зі старими світлинами.

«Немає на курсі зірок, зате всі весь час працювали. Згадую, як колись єпископ Семедій сказав своїм семінаристам: «Ви служите. Служите Богу, а через Нього – людям». Ми оперували, приймали дітей, лікували... Я весь час прожив і працюю-

вав в Ужгороді. Без роботи не уявляю життя, вона тримає. Пишаюся тим, що донька – теж кардіолог», – розповів випускник 1975 р. Олександр Сабінін.

Усі, кого не питаю про спогади зі студентства, починають із подяки викладачам, котрі дали основу. Курс добре вчився, за це отримував бонуси. А згодом доля розкидала випускників у різні міста. Анна Костя згадує: «Живу у Львові, викладаю в медичному університеті, працюю лікарем-консультантом у клініці репродукції людини. У мене була супергрупа – перша – із 12 осіб 10 відмінників. Нас постійно нагороджували путівками. Ми добре проводили час. Тільки позитивні

спогади й про чудовий Ужгород – місто юності, весни. То – моя вічна любов. Нинішній викладач повинен усе знати: від футбольного матчу, що відбувся в Європі, до напрямків моди, звісно, володіти дисципліною, якої навчає. Зараз переполюють емоції. Зустрічаємося кожні 5 років. І ніхто не може бути впевнений, що ми зберемося в такому ж складі наступного разу. Тож ці нагоди побачитися – дуже цінні. Усіх люблю, цілую!»

Хтось із курсу зустрічається й частіше. «Працюю завідувачкою кафедри педіатрії з дитячими інфекційними хворобами УжНУ. Троє нас ще зі студентського періоду досі дружимо: святкуємо разом кожен день народження. І щонайменше раз у 3–4 місяці знаходимо час, аби побачитися».

Часткове повернення в студентські роки відбулося... Виступив в аудиторії Василь Калій, доцент кафедри охорони материнства та дитинства факультету післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки УжНУ: «Для мене честь, що ви сюди мене запросили. У ваших очах – блиск енергії. Я був наймолодшим викла-

дачем медфаку з клінічних дисциплін. Ваш курс – перший, із яким я почав працювати з четвертого курсу. Далі 5, 6... Ось заходжу, усі в халатах. І чую: «А де викладач?» Тому що за віком і габітусом – практично однакові. Із задоволенням переноси себе в ті далекі часи, коли, скажімо, тут була чудова їдальня. Крім професійних якостей, важливо мати високі моральні й етичні. А це продемонстрував ваш курс». Оплески педагогу не стихали довго...

На завершення всі заспівали «Гаудеамус». Відтак нинішній в. о. декана Олег Девіняк провів екскурсію медичним факультетом. Розповів про зміни та нововведення. Сьогодні медфак – один із найбільших в університеті: тут навчається понад тисячу студентів.

І те, що об'єднує всіх випускників медичного факультету, – вітраж як фон для спільних світлин (див. фото). Традицію повторили й випускники 1975 року, які вже через 5 літ знову мріють зібратися: зустрітися, наче не бачилися пів століття, але прощатися, наче зустрінувшись завтра...

Мирослава Гарздій,
«Погляд».

Відповідно до постанови пленуму Верховного Суду від 23 травня 2025 року № 11, проректора з науково-педагогічної роботи УжНУ, професора Олександра Рогача й професорку кафедри цивільного права та процесу Марію Менджул було затверджено до складу Науково-консультативної ради при Верховному Суді України. Бажаємо успіхів!

Друга транснаціональна...

Університет Євле (Швеція) зібрав партнерів проекту «Nutrition Education for Healthcare Professionals (NEHCP)», що реалізується в межах програми «Erasmus+», на другу транснаціональну зустріч. До неї долучилися учасники з Ірландії, Швеції, Франції, Румунії та України. Ужгородський національний університет представляли завідувачка кафедри медико-біологічних дисциплін, провідна дослідниця Науково-дослідного навчального центру молекулярної мікробіології та імунології слизових оболонок УжНУ, професорка Надія Бойко й директорка названого центру, доцентка вищезгаданої кафедри Олександра Паллаг.

Учасники з партнерських інституцій обмінялися думками стосовно реалізованого робочого пакета WP2, зокрема результатів досліджень R1 (збір та аналіз інформації щодо поточного стану викладання нутриціології в закладах вищої освіти (медичні спеціальності) і R2 (огляд навчальних планів та кур-

сів із харчування для медичних працівників у країнах-партнерах), які представили команди з Атлантичного технологічного університету (ATU) та Університету Євле (HiG). Було також проаналізовано дані, отримані під час фокус-груп, охарактеризовано основні виклики у сфері викладання харчування для медичних працівників. Зокрема, встановлено, що значна частина студентів та фахівців відчуває нестачу знань у цій галузі, адже університети надають обмежену кількість навчального матеріалу. Отож більшість – самостійне опрацювання, що створює нерівномірність та фрагментарність в опануванні важливої інформації.

Увагу на зустрічі приділили плануванню робочого пакета WP3 й реалізації компонента R3 – Think Tank, спікерівниками якого є УжНУ та ATU. Цей етап передбачає створення інтелектуального майданчика для обміну ідеями, аналізу отриманих даних і напрацювання інноваційних підходів до викладан-

ня нутриціології для здобувачів освіти в галузі охорони здоров'я та соціального забезпечення зі спеціальностей «Медицина», «Медсестринство», «Фармація», «Терапія» та «Реабілітація».

Упродовж заходу також визначили хронологію отримання результатів R4 і R5, розподілили завдання серед учасників консорціуму. Зокрема, університет Орадеї (UO) та університет Анже (UA) представили план створення навчального посібника (R5), а команда з UA запропонувала попередній алгоритм роботи над R4. Загальні оновлення щодо бюджету, стратегічних завдань та ключових етапів проекту надали представники ATU.

Зустріч у Євле стала ще однією сходинкою на шляху до зміцнення міжнародної співпраці та розвитку інноваційної освіти у сфері нутриціології для працівників галузі охорони здоров'я й соціального забезпечення.

Світлана Бурмей,
старша викладачка кафедри медико-біологічних дисциплін.

Філфак створює можливості для тих, хто готовий за них хапатись!

15 травня в головному навчально-лабораторному корпусі альма-матер філологи проводили не тільки ярмарок. На факультеті був ще й День відкритих дверей для випускників ужгородських шкіл.

Захід розпочали ведучі – студенти 1 й 3 курсів Янош Саклош і Марія Копич. Присутні вшанували пам'ять загиблих героїв хвилиною мовчання.

До вітального слова запросили декана філологічного факультету, професора Юрія Бідзілю. Зазначив: «Сьогодні День вишиванки. Усі такі гарні, чарівні в цьому вбранні. Сьогодні – День сім'ї. Те, що дуже цінується, – зв'язок між поколіннями. Сьогодні в нас ярмарок. Допомогаємо Збройним силам... І сьогодні ми зустрілися з тими, хто виявив зацікавлення щодо спеціальностей, які є в нас на факультеті. Ми раді вітати вас! Я думаю, що студенти навіть краще ніж я доведуть: наші спеціальності цікаві, були й ще більше будуть у тренді в суспільстві, адже

професійні комунікатори потрібні завжди».

На заході згадали відомих особистостей, котрі навчалися на філологічному факультеті нашого університету, а саме: Петра Скунця, Івана Чендея, Василя Німчука та інших видатних науковців.

Представляли філфак цікавими відео. Згадували про те, як вибирали спеціальність та з якими труднощами стикалися.

Студентка 4 курсу (ОП «Українська мова і література. Англійська мова і література»), голова профкому Христина Ігнат розповіла про досвід навчання, літературний клуб, проєкт «А як у вас кажуть?», можливість поїздки у літні школи та за програмами обміну.

Завершили захід екскурсією факультетом, відповідали на запитання абітурієнтів та запросили взяти участь у ярмарку. Філфак створює можливості для тих, хто готовий за них хапатись!
Юлія Філіп,
студентка відділення журналістики.

Вічна пам'ять Герою

Увійні з російськими загарбниками під час виконання бойового завдання у віці 20 років загинув воїн ЗСУ Олексій Подрез. Народився в Новоселівському (Луганська область). Весною 2022-ого, коли селище окупували, уночі малював синьо-жовті прапори на стовпах. Був затриманий, проте згодом зміг вийти на підконтрольну Україні територію. Завершив навчання в Куземівському ліцеї й вступив до Ужгородського національного університету на факультет історії та міжнародних відносин (спеціальність «Культурологія»). Після другого курсу Олексій добровільно пішов до лав Національної гвардії України й став на захист Батьківщини.

Вічна пам'ять Герою. Висловлюємо щирі співчуття рідним та близьким.

ФОТОФАКТ

До 83-річчя видатного українського поета, публіциста, редактора, видавця, краєзнавця й громадського діяча Петра Скунця в Археологічному музеї УжНУ імені Е. Балагурі організували круглий стіл. До обговорення долучилися філологи, історики, члени родини письменника та інші. На фасаді ректорату було встановлено інтерактивну меморіальну дошку.

Забіг до першої сходинки

«Krayna Uzhhorod Marathon» – традиційний благодійний забіг, який улаштовують у травні. Учасники змагалися на трьох основних дистанціях: десятці (одне коло, 10,6 км), півмарафоні (два такі кола) і марафоні (чотири). Переможцем десятки став студент першого курсу факультету історії та міжнародних відносин УжНУ, вихованець Мукачівського СОК ДЮСШ, кандидат у майстри спорту України Ростислав Матковський.

Загалом до забігу на згаданій дистанції долучилися

понад 150 осіб, зокрема й ужнівці, а відповідна траса була середньої важкості. Справжнім випробуванням на витривалість виявилися підйоми перед Ужгородським греко-католицьким кафедральним собором і Бізнес-центром УжНУ. Після восьмого кілометра визначився лідер, який упевнено фінішував.

Важливо, що під час повномасштабного вторгнення такі заходи є підтримкою для Збройних сил України. Учасники не тільки отримали «біговий драйв», а й зробили корисну справу.

«Пробігаючи набережними міста, ми мали можливість насолодитися чудовими весняними краєвидами. Перемога далася нелегко, адже тримати темп із досвідченими спортсменами вимагало неабияких зусиль! Підтримка вболівальників, волонтерів та одногрупників додала емоцій. Дуже задоволений своїм темпом і, звичайно, результатом! Слава Україні!», – мовив Ростислав.

Вітаємо з перемогою!
Софія Скиба,
«Погляд».

Воркшоп від міжнародників

Для залучення студентів до наукової діяльності в УжНУ використовують різні форми роботи. Зокрема, на факультеті міжнародних економічних відносин дослідження успішно поєднують із воркшопами. В одному з таких заходів узяли участь не лише викладачі, студенти ФМЕВ, а й представники інших підрозділів.

Модераторкою ж виступила Андріанна Мільо, доцентка кафедри прикладної лінгвістики. Разом зі студентами представила результати напрацювання за темою «Інструменти Big Data та AI для аналізу соціальних мереж (на матеріалі комунікацій Закарпаття)».

Подія складалася з двох блоків. У теоретичному здобувачі фаху розглянули основні поняття з дисципліни «Комунікативні технології в системі інформаційного захисту», приділивши увагу штучному інтелектові, написанню промту, цифровим інструментам тощо. А в практичному із застосуванням лінгвістичних методів і сучасних технологій було проаналізовано

зміст дискусійних і доволі чутливих тем на прикладі закарпатських комунікацій. Юнаки й дівчата представили результати досліджень, пов'язаних із мовним, русинським та релігійним питаннями, ставленням до внутрішньо переміщених осіб і дозволяям в умовах війни.

При підбитті підсумків присутні викладачі відзначили актуальність виконаної роботи, якість досягнутих результатів. Зокрема, декан філологічного факультету, професор Юрій Бідзіля наголосив на міждисциплінарному аспекті заходу, який допоміг студентам здобути навички в галузі лінгвістики, медіа, аналітики. Наставники також дали поради молоді щодо подальшого вдосконалення в обраному напрямі.

Загалом воркшоп продемонстрував небайдужість здобувачів освіти до науки, проблем сьогодення, аналітичного мислення, прагнення в межах свого фаху гармонійно крокувати в ногу із часом.

Володимир Тарасюк,
«Погляд».

Хочеш отримати 2 дипломи?

В УжНУ вже є такі можливості

Якщо ви абітурієнт і плануєте вступати за спеціальністю «Географія/Науки про Землю» або ж є нинішнім першокурсником географічного факультету нашого університету – вам неабияк поталанило, адже маєте змогу податися на програму подвійних дипломів. Відповідну угоду підписали ректори Ужгородського національного та Університету Марії Кюрі-Скłodовської (Польща).

«Студенти можуть навчатися і в нас, і в сусідній країні, а після здобуття вищої освіти паралельно отримати два дипломи. Це значно розширить світогляд, поглибить знання, оскільки ними ділитимуться провідні фахівці двох закладів вищої освіти», – зауважив ректор УжНУ Володимир Смоланка.

Для урочистого підписання угоди про подвійні дипломи до нас приїхала делегація. Радослав Добровольський, керівник Університету Марії Кюрі-Скłodовської, мовив: «Наш заклад вищої освіти – найбільший такий у Східній Польщі. Упродовж останніх років активно співпрацюємо з Ужгородом. Підписання сьогоднішньої угоди – черговий важливий крок у розвитку парт-

нерства... Ми переконані: ця динамічна й ефективна співпраця принесе взаємовигідні результати для обох сторін. Важливою складовою співпраці є її стратегічне значення для післявоєнного відновлення України. Ми очікуємо, що, крім академічного обміну та спільного проведення конференцій, зможемо й надалі розширювати спільну освітню пропозицію. Місто Люблін та наш університет завдяки географічному розташуванню з перших днів підтримують мережу академічних зв'язків з українськими вишами. Одним із ключових партнерів у цьому напрямі є Ужгородський університет, із яким реалізуємо масштабний проект у межах програми «Interreg». Як я вже зазначав, наше співробітництво має довгостроковий характер і спрямоване на майбутнє».

Як саме відбуватиметься навчання за програмою подвійних дипломів – пояснює завідувачка кафедри фізичної географії та раціонального природокористування УжНУ Мар'яна Салюк: «Уже розпочинаючи з цього навчального року, студенти матимуть можливість їхати навчатися до Любліна, де за рік слід «закрити»

60 кредитів. Інші кредити будуть опрацьовані й «закриті» у нашому університеті. Після завершення навчання студенти отримають два дипломи зі спеціальності «Географія». Цей проект ми розпочали ще торік, восени. Активно співпрацювали з польськими колегами. Результатом завдячуємо

і нашим проректорам, і відділу міжнародних зв'язків».

Міжнародне дипломування буде доступним для всіх, хто обере спеціальність «Географія/Науки про Землю» уже у вересні 2025-ого, але встигають податися на програму навіть нинішні першокурсники.

Спочатку вивчатимуть польську мову, відтак пойдуть на рік здобувати фах до сусідньої країни.

В УжНУ готують таку ж програму співпраці та угоди й щодо інших спеціальностей: хімії, математики, біології.

Мирослава Гараздій,
«Погляд».

Як змінюється журналістика і як не змінюється правда

6 червня – День медійника України

Ужгород. 2025 рік. У підвалах колись комуністичних будівель тепер стоять мікрофони, камери, а в руках часто бачимо смартфони. Студенти-журналісти з УжНУ беруть інтерв'ю у військових, знімають репортажі про переселенців і ловлять цитати на вулицях міста. Але між рядками сучасного репортажу все ще відлунує тиша тих часів, коли за правду саджали, а газети друкували потайки. Журналістика – не тільки факт. Це завжди боротьба. Колись – із цензурою, зараз – із фейками. Колись – за слово на папері, нині – за правдиву інформацію в потоці нескінченних сторіз і стрічок.

На факультеті історії та міжнародних відносин УжНУ часто згадують, як у 1980-их роках на Закарпатті поширювали сам-

видав – нелегальні видання. Їх уручну передруковували на друкарських машинках, ховали між книжками, передавали під піджаком – і читали пошепки. Сьогодні ж людина публікує викривальний матеріал у телеграмі – і за кілька хвилин це читають тисячі. Начебто все змінилося. Але суть залишилася: журналіст шукає правду. Часто – усупереч. «Тоді йшлося про виживання, зараз – про відповідальність. Люди не бояться тиску влади, але бояться втратити довіру. Це – головний капітал», – каже Андрій Шворак, студент-історик 4 курсу. Він досліджує розвиток самвидаву на Закарпатті та порівнює тодішніх «підпільників» із сучасними блогерами. Українські медіа знову й знову проходять випробування. Війна принесла із собою нову

етику, нові табу, нові ризики. Чи можна показувати смерть? Як говорити про поразки? Чи не зашкодить слово на фронті більше ніж куля? УжНУ кілька разів поспіль улаштував тренінги з воєнної журналістики. Молоді студенти, які ще недавно писали про шкільні лінійки, тепер розуміють проблемність висвітлення певних подій, учаться пояснювати складне просто. «Мені подобається, що медійник сьогодні – не просто людина з диктофоном, а ще оператор, монтажер і навіть фактчекер. Проте через це ми часто забуваємо про глибину. Швидко не завжди означає якісно», – ділиться Василь Кабацій, другокурсник факультету інформаційних технологій. Паралельно навчається працювати з відео

та опанує штучний інтелект.

Не тільки техніка, а й мова є інструментом впливу. Студенти-філологи теж не залишаються осторонь змін у журналістиці. «Слово – зброя. На парах аналізуємо, як змінюється лексика новин під час війни. Іноді одне слово здатне або розпалити паніку, або заспокоїти», – каже Тетяна Гриб, другокурсниця філологічного факультету.

І якщо вчора ворогом медійника була цензура, то сьогодні – байдужість. Найстрашніше – не втратити свободу, а перестати її цінувати. Бо журналістика – дзеркало суспільства. І якщо в ньому нічого не видно, то, може, справа не в дзеркалі?

Мирослава Глагола,
студентка
відділення журналістики.

Мої кризи

Коли мені виповнилося п'ятнадцять, я пережив першу «кризу середнього віку» – саме так її тоді назвав. Не покидала нав'язлива думка: ще п'ятнадцять – і вже тридцять. Старію. Безжалюбно й стрімко. Тоді це здавалося катастрофою. Думаю, така криза траплялася в багатьох підлітків. Вона виявлялася в депресивних цитатах у соцмережах, зміні стилю, бунтівному настрої. Але тоді я насправді не знав, що таке справжні кризи.

...Було 24 лютого 2022 року. День, коли життя зупинилося. Усе моє – на паузі. Від мене нічого не залежало. Наше життя тепер залежало від того, хто натискає кнопку «пуск».

П'ята ранку. Дзвінок. Крик: «Війна!» Страх. Відчай. Перші вибухи. А вже о дев'ятій – повна окупація міста Гола Пристань.

Розділ перший – «Гуманітарна криза». Це більше нагадувало початок фільму жахів. Перші два дні ми взагалі не виходили з дому, доїдали все, що залишилось у холодильнику. На третій день ми з татом поїхали в АТБ – поліці вже були порожні. У кошик поклали якісь крупки й повернулися. Через тиждень привезли продукти зі складу в Олешках. У день завантаження ми простояли в черзі п'ять годин. У магазин запускали по двоє, дозволяючи купити лише один кошик продуктів. Уже до вечора все розкупили.

Пригадую, як одного разу стояв сім годин у черзі по хліб. За цей час незнайомці в черзі відчували себе майже рідними. Люди підтримували одне одного, ділилися водою, словами, поглядами. Херсонщина завжди славилася родючими ґрунтами – і навіть

тоді серед руйнувань фермери збирали врожай із полів і просто висипали його в центрі міста. Безкоштовно. Я взяв п'ять кілограмів картоплі. Також у місті почався бартер: люди обмінювали одні продукти на інші. Цукор став розкішшю, а чашка солодкого чаю – справжньою мрією.

Друга криза – економічна. Колись я чув про лихі дев'яності лише з розповідей батьків чи фільмів. Тепер жив у власній історії. У перші місяці в усіх закінчилася готівка. Потім і гривня як валюта стала непридатною. Почалася паніка. Але навіть у цьому пеклі українці не втратили винахідливості. Фермери, які змогли вивезти продукцію до Криму, поверталися з готівкою. Вони стояли на вулицях і переводили з карток людей гроші в готівку. Скидаеш їм кошти – дають

тобі готівку, але з комісією. 12, 15, 20% – залежно від людяності. Так почала працювати нова «банківська система» в окупації.

Вишеназвані кризи навчили мене не тільки виживати – вони вчили жити заново.

Я більше не боюся тридцяти. І навіть сорока. Бо я вже побачив світ, у якому час зупиняється, а життя продовжується завдяки силі людських сердець.

Моя «криза в п'ятнадцять» була лише тінню. Справжня боротьба почалася пізніше – і вона

зробила мене дорослим. Сильним. Українцем.

Нікіта Лісовець,
магістрант
відділення журналістики.
Фото: armyinform.com.ua

Тепло серцець попри дощ

Філологи УжНУ зібрали кошти для фронту

15 травня 2025 року, у День вишиванки, філологічний факультет Ужгородського національного університету організував благодійний ярмарок на підтримку Збройних сил

України. Атмосфера з перших хвилин була святковою: студенти та викладачі красувались у вишиванках, що ще більше підкреслювало дух єдності та національної гідності.

Попри дощ і нестабільні погодні умови, захід таки відбувся в стінах вишу. Удалося об'єднати багатьох людей заради спільної важливої мети – збору коштів на дрони для наших військових.

Ярмарок вразив різноманітністю ідей та творчим підходом учасників. Тут можна було придбати смачну домашню випічку, оригінальні розмальовані вироби, шопери та навіть стильні сорочки в гавайському стилі. Особливої уваги заслуговує ініціатива студентів першого курсу відділення журналістики, які створили справжній «Aloha bar» із яскравими лимонадами – саме вони принесли настрій літа навіть у похмурий день.

Відвідувачі не лише смакували ласощами та робили покупки: упродовж заходу лунала музика, студенти співали, танцювали, спілкувалися, наповнювали приміщення позитивом і теплом.

Організаторами події були заступниця декана з виховної роботи Марта Демчик та активні студенти Едіта Кукаріна й Нікіта Лісовець. Їхня злагожена робота, ініціативність стали прикладом згуртованості уні-

верситетської спільноти. Варто додати, що наша молодь узяла участь в акції «Подаруй вишиванку пораненому бійцю», під час якої разом із викладачами вдалося зібрати кошти та придбати 10 вишиванок воїнам. Із цієї нагоди представниця «Волонтерів Закарпаття» Вікторія Сулима відвідала захід, подякувавши факультету.

У результаті на ярмарку зібрали 15000 гривень. Усі кошти буде перераховано, як зазначалося вище, на закупівлю дронів для українських захисників.

Ярмарок – не лише про смакоту та співи, а й про силу духу, незламність перед обставинами, творчість молоді й віру в перемогу. І нехай літо ще попереду, однак тепло серцець філологів УжНУ вже зараз творить великі справи.

Марта Гудошнікова,
студентка
відділення журналістики.

Світло, що не згасає

До 70-річчя Людмили Лимонової

10 червня 70-річний ювілей зустріне Л.Лимонова – доцентка кафедри слов'янської філології та світової літератури філологічного факультету, тринадцятирічний член журбачки з виховної роботи й людина, котра зробила студентство багатьох справжнім святом.

Людмилу Вадимівну не забудеш – вона зі своєю харизмою, щирістю, неперевершеною, почуттям гумору створювала атмосферу, у якій навчання перепліталось з творчістю та веселощами. Саме Л.Лимонова організувала легендарні Дні першокурсника, де студенти тан-

цювали рок-н-рол, аргентинське танго й навіть ча-ча-ча, а викладачі ставали зірками сцени. Як згадує Евеліна Гурницька, випускниця й нині асистентка кафедри журналістики: «Людмила Вадимівна має міцний стержень у симбіозі з добрим серцем».

Для Олександри Артюхіної, ще однієї випускниці кафедри журналістики, Людмила Вадимівна – людина з великої літери, котра завжди була на одній хвилі з молоддю, підтримувала й навчала лідерства.

А інша журналістка, теж випускниця вищезазначеного підрозділу Ірина Сов'як додала:

«Завжди спілкувалися тепло й неформально, а гумор – незмінна складова наших зустрічей».

Колегиня ювілярки, теперішня заступниця декана з виховної роботи Марта Демчик називає Людмилу Вадимівну не просто педагогінею, наставницею, а душею факультету, яка вміє поєднувати глибокі знання з надзвичайною людяністю. Л.Лимонова об'їздила пів світу, пише чудові вірші й залишається енергійною та натхненною.

Студенти, котрі закінчили факультет 20 і більше років тому, досі пам'ятають пані Людмилу й приходять у гості, віта-

ють, співаючи під вікнами пісню про лимонове деревце.

Л.Лимонова – цілий світ на філологічному факультеті. Людина, котра навчила багатьох не боятися бути собою, цінувати моменти й створювати спогади, що зігрівають душу роками. Є джерелом свіжої енергії, тепла й непередбачуваних ідей, які надихають усіх навколо. І поки студенти приходять і йдуть, дух і сміх ювілярки залишаються тут живими й безсмертними.

Щиро вітаємо! Многая літ.

Євгенія Павлице,
студентка
відділення журналістики.

Фото Медіацентру УжНУ

Земля у вогні

Екологічні наслідки війни в Україні

Повномасштабне вторгнення росії в Україну призвело до катастрофічних наслідків. Особливий біль – від утрат життів наших військових і цивільних. Значних збитків також завдано економіці країни й довкіллю. Із метою створення доказової бази для екологічних компенсацій та відшкодування в майбутньому необхідна оцінка шкоди.

Повністю осягнути збитки сьогодні неможливо, оскільки близько 20 відсотків території залишаються під окупацією, а 30% – заміновані. Тому для цього використовують супутникові знімки, наявні геопросторові дані, цифрові картографічні матеріали та аерофотозйомку. Нині зафіксовано й обраховано 6500 випадків завданої шкоди довкіллю за шістьма затвердженими Міндовкіллям методами: земельним ресурсам унаслідок засмічення й забруднення; надрам через самовільне користування; водним ресурсам у результаті забруднення та засмічення (зокрема й територіальних морських вод), а також їх несанкціонованого використання; атмосферному повітрю внаслідок неорганізованих викидів; лісовому та

природно-заповідному фондам.

За попередніми офіційно оприлюдненими даними станом на вересень 2024 р., загальні втрати, завдані військовою діяльністю, становлять 62,8 млрд \$. Із них: 17,7 млрд \$ – атмосферному повітрю, 15,2 млрд \$ – природно-заповідному фонду та 2,1 млрд \$ – водним ресурсам. Але найбільшою шкоди зазнали земельні ресурси – понад 27,9 млрд \$. Військова техніка ущільнює ґрунт до глибини 60 см, що знижує врожайність на 40–60%. А ракетним паливом, паливно-мастильними матеріалами й важкими металами забруднено 0,9 млн м², що негативно вплине на родючість ґрунтів і можливість вирощування безпечної сільськогосподарської продукції в майбутньому. Стосовно збитків унаслідок замінування, то сьогодні їх оцінити неможливо у зв'язку з тим, що немає методики для відповідних обрахунків.

Значної шкоди завдано атмосферному повітрю: 14,2 млрд \$ у результаті лісових пожеж, площа яких становить 79,3 тис. га та 3,4 млрд \$ за рахунок горіння газу, 3,1 млн т нафти й нафтопродуктів у 91 сховищі після ракетних атак. А викиди

парникових газів дорівнюють сукупним викидам Фінляндії, Болгарії, Швеції та Данії, що прискорить кліматичні зміни.

Військові дії окупантів призвели до руйнування 12 й пошкодження 21 гідротехнічних споруд, що не тільки ускладнило доступ населення до централізованих джерел вододопостачання, а й спричинило забруднення водних об'єктів через скидання неочищених стічних вод. При цьому в поверхневі водойми надійшло 1,8 тис. т забруднених речовин, збитки від чого сягають 1,18 млрд \$. Несанкціонований забір 20,9 млрд м³ води, зокрема для подачі в Кримський канал, завдав шкоди в 649 млн \$. Унаслідок потрапляння 36,4 тис. т сторонніх предметів у водойми й акваторію морів спричинено шкоду на 218 млн \$. Торік 15 грудня в результаті аварії двох російських танкерів, що потрапили в шторм у Керченській протоці, у море вилилося понад 4000 т мазуту та інших нафтопродуктів. Для ліквідації цих наслідків, за оцінками фахівців, знадобиться 10–12 років.

Підриг греблі Каховської ГЕС став найбільшою екологіч-

ною катастрофою в Європі за останній час. Було затоплено 54 екологічно небезпечних та 47 військових об'єктів, через що концентрація забруднених речовин у Чорному морі зросла в 6,6 раза. 465 т трансформаторного мастила з ГЕС надійшло у водний об'єкт та 2,9 млн м³ побутових і промислових відходів було змито хвилею в Дніпро. Це призвело до катастрофічних наслідків для регіону: знизився рівень ґрунтових вод; помітний негативний вплив на флору й фауну прилеглих територій; відбулося засолення ґрунтів, ґрунтових і підземних вод; підвищився рівень забруднення води, зокрема бактеріальний; майже повністю загинула риба; знизилася солоність Чорного моря; через затоплення трьох мінних полів у Миколаївській області значну кількість мін змила вода.

Збитки, завдані природно-заповідним територіям, оцінюють у 15,2 млрд \$ через знищення та пошкодження флори й фауни, зокрема занесених у Червону Книгу України; лісових пожеж; забруднення та засмічення земель. 25% природоохоронних територій України, зокрема й 80 об'єктів Смарагдової мережі, постраждали від війни, а 17 вод-

но-болотних угідь міжнародного значення, що охороняються Рамсарською конвенцією, перебувають під загрозою.

Попри масштабність катастрофи, у міжнародному праві немає визначення екоциду, тож для притягнення росії до відповідальності необхідно створити міжнародний трибунал. Схожий прецедент був після війни Іраку проти Кувейту, коли іракська армія підірвала нафтові свердловини, пожежу на яких не вдалося загасити впродовж 8 місяців поспіль. Україна першою у світі розслідує воєнні злочини проти довкілля. Сьогодні понад сорок країн світу підтримали створення спеціального трибуналу, який займатиметься злочинами агресії проти України.

Сподіваємося, буде докладено достатньо дипломатичних зусиль для створення спеціалізованих судів щодо притягнення росії до відповідальності за екоцид в Україні з метою гарантування репарацій, зокрема за рахунок заморожених активів країни-окупанта.

Матеріал для газети «Погляд» підготували працівники кафедри екології та охорони навколишнього середовища.

Репетиція перед ювілеєм...

...Поки більшість ужнівців збирається зануритися в сон після чергового насиченого будня, готуючись до завершення насиченого семестру, герой цього тексту, могутній і величавий, уже добре причепурений зовні у своїх основних навчально-лабораторних корпусах, потайки готується до 80-річного ювілею.

Так само сповільнює своє дихання в природній тиші, осяває в хмарних відблисках нічного неба й запрошує на побачення, наче промовляючи: «Так, я розумію: війна, сесія, дипломні, звіти... Але ж деє потрібно й від них відпочити! Прийдіть бодай на хвилику, подивіться, який я красивий, як добре зі мною в задумі поспілкуватися, насолодитися загадковим краєвидом на величавий стародавній Ужгород, посидіти й обмінятися оптимістичними поглядами-планами на ближнє майбутнє. А повносила пора додасть енергії та впевненості в завтрашньому дні». Першою суть цих нібито непомітних

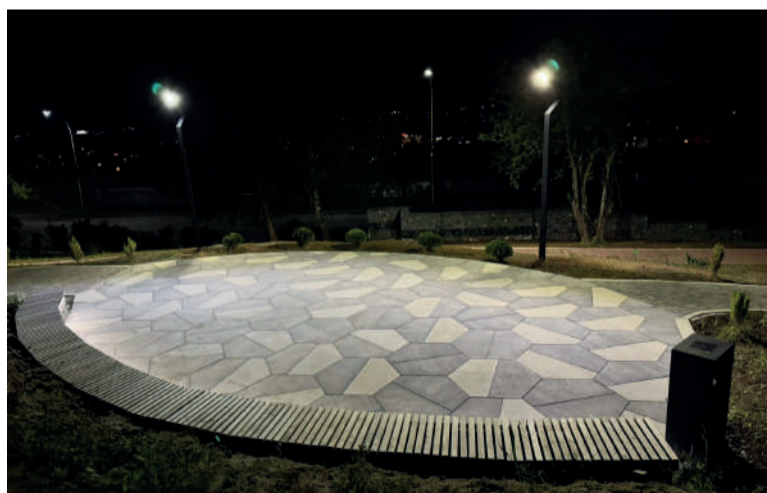
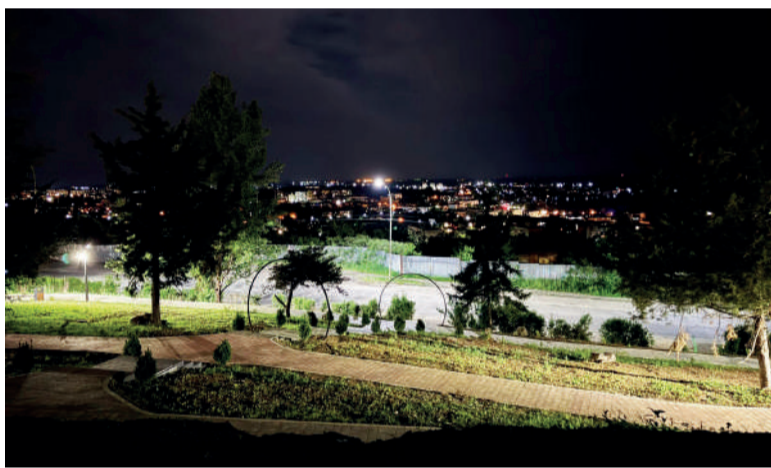
роздумів усе ж уловлює гуртожитська молодь. І о диво, біля гойдалки вже черги, щоб розгойдати свої студентські мрії до чогось величного й водночас досяжного...

Далі все ж ніч вступає у свої права, довкола порожніє, природний морок обіймається зі штучним вуличним світлом, передаючи естафету для оптимістичних думок зовні мовчазним доріжкам, лавицям, власне самим красеням-корпусам. Університет завмирає й готуватиметься далі до нової репетиції свого ювілею, поки його родина в нічному відпочинку набиратиметься сил для нового робочого дня.

І хто зна, можливо, ці запаморочливо красиві картини «бамівської» університетської ночі деє легким пухом витатимуть у снах студентів та викладачів, даруючи надію на завтра, незважаючи на всі складнощі воєнного часу...

Володимир Тарасюк,
«Погляд».

Фото Мирослави Гарзидій

Вебінар «Принципи написання наукових робіт» на стоматологічному факультеті

На стоматологічному факультеті відбувся надзвичайно актуальний вебінар «Принципи написання наукових робіт». Спікеркою виступила Надія Бойко (див. фото) – завідувачка кафедри медико-біологічних дисциплін, провідна дослідниця Науково-дослідного навчального центру молекулярної мікробіології та імунології слизових оболонок УжНУ, співзасновниця компаній «Едіенс» (Україна) та «BioME» (Болгарія). Захід для студентів і молодих дослідників,

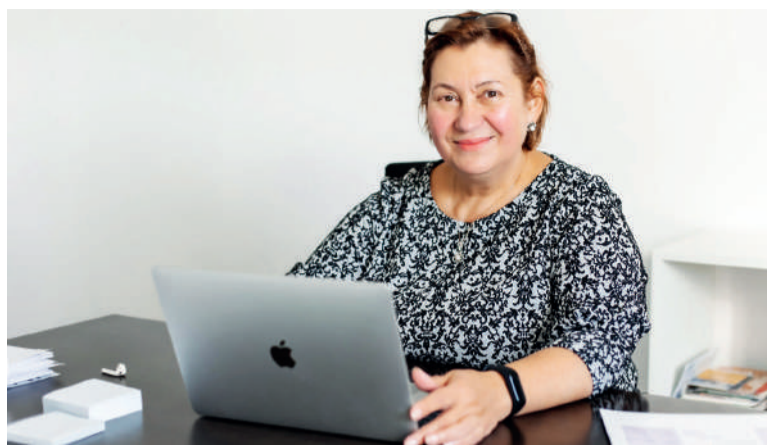
зацікавлених у науці та академічному письмі, організувало Студентське наукове товариство стоматфаку. У фокусі вебінару були такі важливі питання: як обрати актуальну тему для наукової роботи, чим відрізняються тези від наукової статті, як правильно побудувати структуру та логіку дослідження, як скласти ефективний план експерименту, як грамотно працювати з джерелами та оформлювати посилання...

Надія Володимирівна поділилася з учасниками власними

напрацюваннями, практичними порадами та натхненням для перших (і не тільки!) кроків у науці. Вебінар став чудовим майданчиком для запитань, обговорень та мотивації до подальшої наукової діяльності.

Щиро дякуємо спікерці та організаторам за ініціативу! Подібні події сприятимуть розвитку молоді наукової спільноти факультету.

Світлана Бурмей,
аспірантка спеціальності
«Біологія та біохімія».

Від Нью-Йорка до Львова: шлях до українського «Гамлета»

Відбулася відкрита лекція чилійського режисера та художника Макса Сіра, присвячена досвіду постановки «Гамлета» в Україні. Переклала захід Євгенія Колеснікова, котра виступила й модераторкою.

М.Сір – багатогранний митець із Чилі, який працював у театрах Північної та Центральної Америки, а також Європи. Викладав теорію мистецтва та естетику в університетах, був керівником театральних компаній і молодіжних культурних офісів у Чилі. У 2016 році здобув перемогу в міжнародній програмі нового авангардного театру в Нью-Йорку.

У 2018 р. Сір приїхав до Львова, шукаючи спокійного місця для творчості. Там здійснив постановку вистави «Гамлет» у межах театрального фестивалю «Кіт Гаватовича». Прем'єра відбулася в «Lem Station». У поста-

новці взяли участь актори з різних львівських театрів, студенти.

Під час лекції Сір поділився викликами, із якими зіткнувся при реалізації задуму. В.Шекспір пише чітко, і це полегшувало роботу як режисерів. Проте коли актори грали, це не мало нічого спільного з оригіналом, оскільки існує доволі багато перекладів з абсолютно різним контекстом.

Сір підкреслив, що переклад є не просто передачею слів, а структурою думок, культурних образів, поетичного смаку та музичності. І лише коли команда зрозуміла це, переклад набув глибшого сенсу.

М.Сір розповів про своє життя в Україні, яке почалося з поради молоді української пари відвідати Львів. Приїхав на тиждень, але залишився на чотири роки. Під час перебування в нашій державі створив театральну виставу, графічну новелу та скетчбук «Гамлет». Усе це представляв на різних культурних заходах.

Наразі гість працює над новими проектами в Ужгороді, продовжуючи досліджувати взаємозв'язок між мистецтвом, культурою та перекладом.

Олександра Король,
студентка
відділення журналістики.

До дня пам'яті та примирення

9 травня на факультеті історії та міжнародних відносин улаштували міжнародну наукову конференцію студентів та аспірантів «Друга світова війна: історія та виклики сьогодення (до 80-ої річниці закінчення Другої світової війни в Європі)». Захід організувало Студентське наукове товариство «Кліо» ФІТМВ УжНУ в співпраці з Почесним консульством Литовської Республіки в Ужгороді та Закарпатській області, Студентським освітньо-науковим проектом «Wind of change» на базі КНУ імені Тараса Шевченка, науковими товариствами студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених ЛНУ імені Івана Франка й історичного факультету ХНУ імені В.Н.Каразіна.

Дату проведення обрали не випадково, адже 8 травня в Україні ушановують День пам'яті та примирення, згадуючи жертв Другої світової війни. «Дуже важливо влаштовувати події, що допомагають пам'ятати тих, хто загинув у Другій світовій війні, а також розуміти, якою ціною нам дісталася перемога та свобода. Можливо, хтось вважає: ці теми вже не актуальні, проте насправді вони мають вплив на сучасність. Триває російсько-українська війна, тому так само, як була перемога над нацизмом у 1945 році, має бути перемога й над рашизмом», – розповіла голова «Кліо», магістрантка першого року навчання спеціальності «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» Іванна Бабинець.

Вітальними словами захід розпочали: декан ФІТМВ, доцент Віталій Андрейко; завідувач кафедри модерної історії України та зарубіжних країн, доцент І.Шніцер зазначив: «Захід присвячено важливій події, що має глибоке історичне, моральне та громадянське значення для всього світу, а особливо для країн, які постраждали від війни, зокрема й для України. Це нагадування про мільйони загиблих, про те, що мир – результат великої жертви. Молодь повинна розуміти: свободу необхідно берегти й захищати. Тішити, що ініціатором та організатором є наше СНТ «Кліо». Його учасники вважають: 80-а річниця перемоги – шанс підтвердити правду про Другу світову та роль українців у перемозі над нацизмом».

За результатами конференції буде опубліковано збірник наукових тез. Після заходу дослідників запросили на екскурсію Ужгородським замком.

Софія Скиба,

«Погляд».

Сім порад для журналіста й одна для життя

В археологічному музеї УжНУ відбувся воркшоп, організований студією дубляжу «Materia». Подію провели чилійський художник, режисер і засновник Міжнародного кінофестивалю Макс Сір та Євгенія Колеснікова – співзасновниця й директорка фестивалю, творчиня бренду одягу «Ugly Animal», яка також переклала виступ спікера. Участь у заході взяли здобувачі фаху із філологічного факультету.

Нікіта Лісовець, магістрант першого курсу відділення журналістики, поділився враженнями від співпраці з учасниками проекту: «Це був чудовий захід! Наша студія дубляжу відповідала за організацію, ми залучили студентів альма-матер та мали інші технічні завдання. Максудалося зацікавити учасників. Вони з радістю брали участь у майстер-класі. Нам навіть не завадив мовний бар'єр. Також наприкінці домовилися про подальшу співпрацю з нашим факультетом».

Гість поділився з аудиторією сімома порадами, що можуть стати в пригоді майбутнім журналістам та студентам у цілому, і однією, яка стосується життя загалом.

«Ваше тіло – теж спілкування». Ще до того, як пролунає слово, про людину свідчить її постава, дихання, фізичний стан. Якщо внутрішнє напруження є, це помітно навіть без жодного звуку.

«Голос – найпотужніший

інструмент комунікації». Важливо добре контролювати тон, тембр і подачу звуків. Щоб учасники краще відчували сутність цієї поради, студент першого курсу Янош Сакалош спробував практику самозаспокоєння та регулювання дихання, яку запропонував спікер. Оскільки від того, як ми використовуємо голос, залежить враження від комунікації. Це теж необхідна для спілкування порада.

«Майстерність слухати з напором». М.Сір закликав слухати уважно – фіксувати подробиці, ключові слова, уміти вловити головне. Така порада корисна не тільки журналістам, а й усім комунікантам.

«Тиша – також інструмент». Вона допомагає краще пізнати співрозмовника, може спричинити несподівану реакцію, створити напруження. У цьому контексті навіть переклад значення трикрапки з іспанської – «крапка, яка дає час подумати» – і порівняв ефект тиші з інтригою перед кульмінацією.

«Стежте за швидкістю й ритмом мовлення». Отже, важливо уникати монотонності. У межах практики студентка четвертого курсу Христина Ігнат промовила уривок тексту, змінюючи інтонації та ритміку, щоб відчути ефект живого мовлення.

«Створи професійного персонажа». При написанні текстів (інтерв'ю, статей чи інших публікацій) кожен мимоволі формує певного персонажа, але важливо не втрачати влас-

ної ідентичності й не грати невластиву вам роль.

«Щирість – наше все». Вона має бути в інтонаціях, запитаннях, у ставленні до людей. Бути собою – те, що допомагає налагодити зв'язок.

«Емоційний конект». Завершальну пораду М.Сір присвятив виступам перед аудиторією. На його переконання, незалежно від рівня підготовки, не запам'ятається ні половина, ні бодай 10 % тексту, навіть якщо ви найкращий оратор. Але слухачі точно запам'ятають, як вони почувалися під час промови і з якою впевненістю її вимовив спікер. Саме тому емоційний зв'язок – основа ефективної комунікації.

Після виступу охочі ставили запитання, говорили про кар'єрний шлях Макса та Євгенії, їхній досвід у рідних країнах та за кордоном, інтереси й плани. М.Сір також розповів про свою графічну новелу «Гамлет» – адаптовану версію знайомого шекспірівського сюжету, що постає читачеві в новій, переосмисленій формі.

Воркшоп виявився майданчиком для взаємодії, способом не тільки теоретичного, а й практичного занурення в корисні поради. Студенти в комфортному середовищі, разом зі співаками та бесідами, дізналися багато важливої інформації як для журналістики, так і загалом.

Ксенія Бонюк,
студентка
відділення журналістики.

Наймоладший українець на чемпіонаті світу з гірськолижного спорту вчиться в УжНУ

Дмитро Шеп'юк – студент 3 курсу факультету здоров'я та фізичного виховання, майстер спорту, учасник двох чемпіонатів світу та наймолодший представник України на світовій арені у своєму виді спорту. Відлік кар'єри розпочав ще в 6 років і сьогодні продовжує впевнено підкорювати міжнародні схили.

Шлях почався несподівано: під час катання з батьком у Буковелі хлопця помітив тренер. Після перших двох тренувань – одразу ж «бронза» на дебютних стартах. У дитинстві юнак також грав у футбол. Команда, у якій виступав, посіла перше місце на Закарпатті. Проте із часом настав момент обирати: лижі чи м'яч. Рішення очевидне.

Серйозна підготовка почалась у 15–16 років, коли хлопець регулярно виїжджав на збори за кордон, зокрема в Австрію. Важливу роль у спортивному зростанні відіграв чеський наставник, а також український тренер Тимофій, які допомогли вийти на новий рівень.

Після відбору повідомили:

юнак представлятиме Україну на чемпіонаті світу. Це була мрія, що стала реальністю. «Емоції неможливо передати словами: багато людей, аплодисменти, чути, як вигукують твоє ім'я та прізвище... Насолода», – ділиться враженнями Дмитро.

Змагання не були легкими. Програвати молодшим – морально важко, але це частина досвіду. Юнак відверто визнає: українським спортсменам ще

є куди рости порівняно з міжнародним рівнем. Водночас додає: головне – командна підтримка й спільна праця.

На думку Д.Шеп'юка, для розвитку спорту в Україні не вистачає дисципліни та відповідальності. Але саме через історії таких молодих, амбітних людей віримо: зміни можливі.

Аліна Терпак,
студентка
відділення журналістики.

Свято, наповнене любов'ю

11 травня – не просто дата в календарі, а день, коли можемо додатково висловити вдячність найдорожчій людині.

День матері – щире й тепле свято, яке нагадує про ту, хто завжди поруч, підтримує, розуміє й дарує безумовну любов. Мама – наш усевіт, наша підтримка, джерело сили, тепла, що оберігає все життя.

Мені стало цікаво, як студенти привітали найрідніших у цей день, тож провела невеличке опитування. Відповіді вразили щирістю й креативністю.

Одна дівчина розповіла: її матір постійно зайнята роботою й майже не має часу на відпочинок, через що відчуває втому та біль у спині. Донька вирішила подарувати сертифікат на масаж, аби ненюка мала час для розслаблення.

Інший студент забронював готель у затишному місті, придбав квитки на потяг: мама любить подорожі, але рідко дозволяє собі паузу від щоденних справ.

Ще одна дівчина вирішила зібрати подарункову коробку з улюбленими дрібницями: смаколиками, чаєм, ароматичною свічкою, книжкою та листом із теплими словами. Такий сюрприз – не лише набір речей, а й вияв глибоких емоцій.

Один хлопець разом із братом організував для своєї мами «вихідний»: сніданок удома, похід у салон краси та вечерю в затишному ресторані. «Ненюка завжди піклується про всіх, тож настав час віддячити їй словами», – зазначив він.

Вищенаведені історії студентів доводять: найкращий подарунок – увага, щирість і бажання зробити для близької людини щось по-справжньому приємне. Не обов'язково чекати особливої нагоди, щоб сказати «дякую», водночас якщо вже є такий день – робімо його незабутнім!

Аліна Терпак,
студентка
відділення журналістики.

У 2024 році завдяки зусиллям Волонтеріату УжНУ роздано понад 14 тонн гуманітарної допомоги.

Коли курсову читають десятки...

Досвід участі в науковому форумі

Безсонні ночі, море інформації та джерел, у якому тонуть студенти, пишучи наукові роботи. Гора правок, що ніколи не закінчуються, і страх перед захистом її – курсової. Наша молодь пройшла всі кола пекла й, не боячись, узяла участь у VIII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми філології та журналістики».

Організаторами заходу були: Володимир Смоланка, ректор університету, професор; Іван Миронюк, проректор із наукової роботи, професор; Мирослава Лендєл, проректорка з науково-педагогічної роботи, професорка; Юрій Бідзіля, декан філологічного факультету, професор; Олеся Харківська, заступниця декана філологічного факультету з наукової роботи та міжнародних зв'язків, доцентка; Галина Шкурко, заступниця декана філологічного факультету з навчальної роботи, доцентка; Марта Демчик, заступниця декана філологічного факультету з виховної роботи, старша викладачка; Наталія Толочко, голова Ради молодих учених та аспірантів філологічного факультету, доцентка; Іван Беля, голова Наукового товариства студентів та аспірантів філологічного факультету. Зі вступним словом виступили Ю.Бідзіля і О.Харківська.

5 студентів представили напрацювання на пленарному засіданні та 116 здобувачів освіти – на секційних засіданнях. Олеся Василівна підсумувала: «Цей захід об'єднав понад сотню молодих науковців із різних куточків України – Ужгорода, Києва, Львова, Полтави та інших міст. Проведення таких конференцій на філологічному факультеті вже стало доброю традицією. Студенти впродовж року наполегливо працюють над своїми науковими дослід-

женнями, щоб гідно представити власні доробки на відповідному форумі. Хоч особливо відзначити: тепер вразили як наукова новизна, так і ґрунтовність представлених досліджень. Ми виховуємо справді свідоме покоління, яке щиро прагне знань. Варто зауважити, що якісна підготовка до участі в конференції – не лише особисте досягнення студента. Це результат командної роботи: наукового керівника, викладачів кафедри, усього факультету. І звичайно, неоціненною є підтримка близьких та рідних. На завершення хочу побажати молодим науковцям не зупинятися в пошуках, не боятися труднощів, а з вірою у власні сили йти вперед, адже тільки наполеглива праця приносить гідні результати. Доброю традицією конференції є завершальна екскурсійна поїздка. Учасники мали змогу відвідати мальовничу Хустщину – це ста-

ло гармонійним завершенням наукового свята й джерелом нових вражень і натхнення». А Ганна Гецько, модераторка секційного засідання «Соціальні комунікації», доцентка кафедри журналістики, наголосила: «Цьогорічна робота секції «Соціальні комунікації» продемонструвала не лише зацікавлення проблемами сучасної журналістики, а й розуміння соціально відповідального медіадискурсу. Тематика доповідей охоплювала питання професійної діяльності журналіста в умовах повномасштабної війни, зниження довіри до медіа, еволюції жанрових форм, гендерних стереотипів, дискримінації та порушення прав людини. Вартими уваги були наукові доробки Дар'ї Носової й Сергія Чернишова, виголошені англійською. Аналіз українських, європейських, британських, західноазійських медіа засвідчив прагнення сту-

дентів до глобальнішого розуміння світових медіапроцесів».

Тетяна Тарасюк, студентка 3 курсу (ОП «Міжнародна журналістика»), поділилася враженнями від конференції: «Цього року я вперше брала участь у подібному заході. Доповідь написала швидко й просто – було неймовірно цікаво це робити! Презентувати ж її було дещо важко, дуже хвилювалася: якщо слова забуду чи переплутаю щось... Проте все було чудово! Я потрапила в окрему секцію разом з іншими журналістами з різних курсів. Теми цікаві, і не все так страшно, як здавалося. Своєю чергою, Едіта Кукаріна, другокурсниця (ОП «Українська мова і література. Зарубіжна література»), розповіла: «На цій конференції ми мали змогу прослухати дуже цікаві доповіді з різних тем. Були ще й дискусійні. На секційних засіданнях ми теж ділилися напрацюваннями з наших курсових робіт. Я могла розповісти

про концепцію національного лідера Якіма Сомка в романі Пантелеймона Куліша «Чорна рада». Було пізнавально».

VIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми філології та журналістики» укротре засвідчила, що філфак УжНУ – простір, де здобувачі освіти можуть продемонструвати знання, дослідницький інтерес і амбіції. Масштабність події, участь студентів із різних куточків України та серйозний підхід до виступів свідчать на користь розвитку науки серед молоді. Для нас ця конференція стала не лише можливість поділитися ідеями, а й досвідом і джерелом натхнення для подальшої роботи. Такі заходи мотивують не зупинятися, а рухатися вперед, формувати академічне майбутнє.

Аліна Глухань,
студентка
відділення журналістики.
Фото Анастасії Лабик

24 травня випускник і почесний доктор УжНУ, професор, член Зовнішньої колегії НАН Угорщини, Колегії національних експертів із лазерів і лазерних технологій, член спецрад із захисту кандидатських та докторських дисертацій, Фізичного товариства України й Угорського фізичного товариства ім. Лоранда Этвеша, заслужений діяч науки і техніки України Іштван Фекешгазі відзначив 85-ий день народження. Вітаємо з ювілеєм! Бажаємо енергії, нових ідей, натхнення, міцного здоров'я, гармонії в житті, а також поваги й удачності від людей, які Вас оточують!

Студентський погляд на Європу

День Європи, який відзначали 9 травня, – нагода згадати про історичні події та замислитися над тим, що означає бути європейцем. Ідеться не лише про географічне розташування, а й про спосіб мислення: вимагає відкритості, толерантності, готовності до співпраці. Європа – мозаїка культур, мов і традицій, які разом створюють унікальний та багатий на спадщину континент.

Чимало студентів можуть зануритись у європейську атмосферу, зокрема, навчатися за кордоном завдяки програмі «Еразмус+».

Поділилася враженнями від такого досвіду Катерина Ляшенко, студентка факультету історії та міжнародних відносин, пов'язана ще й з Університетом м. Фоджа: «Мені трапилося чудова нагода приїхати на семестр до Італії. Я в захваті: передусім тому, що сама керувала часом. А у вільний могла подорожувати в сусідні міста. Навчання цікаве, багато незвичного, оскільки системи освіти доволі відрізняються. Чимало приемних знайомств як зі студентами, так і з викладачами. Здобувачі освіти тут дуже відповідальні. А люди, котрі траплялися мені на шляху, – відкриті, готові допомогти».

Юлія Мещерякова, студентка факультету міжнародних економічних відносин, яка також має досвід навчання в Університеті м. Фоджа, додає: «Це неймовірно захопливий досвід. Хочу порадити: не зволькайте – спробуйте. Ви матимете спогади на

все життя. Цікаво порівнювати процеси здобуття освіти в різних країнах, а також зустрічати носіїв інших культур. Завдяки студентській мобільності ви спробуєте себе в чомусь новому та вийдете зі своєї зони комфорту. До того ж знання та навички, які здобули в Ужгородському національному університеті, згодяться вам, адже предмети схожі, тому не бійтеся».

Іван Попович, студент факультету інформаційних технологій, уже другий семестр перебуває в Дармштадті (Німеччина). Майбутній програміст розповідає, що навчання має суттєві відмінності. Ось, скажімо, можна на свій розсуд обрати різні предмети та скласти графік. Також у тамтешньому університеті дуже добре матеріально-технічне забезпечення. Мовить: «Сподобалося, що для нас улаштували багато івентів, що дозволяє познайомитися зі студентами з різних куточків світу – країн Азії, Сполучених Штатів Америки...»

На час написання пропонованого матеріалу 29 студентів Ужгородського національного університету мали змогу здобувати освіту за кордоном завдяки програмі «Erasmus+». Вони навчалися або навчаються у вишах Італії, Словаччини, Чехії, Німеччини, Литви, Хорватії та інших країн. Програми обміну діють постійно, тож невдовзі можливостями скористаються ще більше молодих людей.

Валерія Бороховська,
студентка
відділення журналістики.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Читайте «Погляд» на сайті Ужгородського національного університету за покликанням: uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-poglyad/issues. А з найважливішими матеріалами номера ознайомлюйтеся на сторінці газети в соціальній мережі «Фейсбук»: www.facebook.com/uzhnu.poglyad.

Коли тканина – броня: день національного тепла

15 травня коридори вишу заповнилися кольорами та символами. Вишиванки з різних куточків України створили яскраву мозаїку, у якій поєдналися бойківські, гуцульські, подільські, волинські, слобожанські візерунки. Для когось це просто красива традиція, для когось – сімейна реліквія, для когось – позиція. Саме так в УжНУ відзначили День вишиванки – свято, яке з року в рік стає дедалі глибшим і змістовнішим. Цього дня сту-

денти й викладачі не просто одягають вишиті сорочки, а проголошують свою національну ідентичність, любов до рідної культури та непохитність.

«Для мене вишиванка – традиційний одяг – символ нашої історії й сили. Кожен візерунок має значення, і я радо підтримую культуру через такі заходи», – каже Євгенія Павлице, студентка філологічного факультету.

Важлива частина святкування – благодійний ярмарок, орга-

нізований філфаком у холі головного корпусу, де навіть печиво «вбралося» у вишиванку.

Цей день укотре засвідчив, що вишиванка – символ єдності й сили українського народу. Завдяки таким ініціативам молоді УжНУ демонструє активну громадянську позицію, шанує традиції і готовність підтримувати країну у важкі часи.

Ванесса Коряк,
студентка
відділення журналістики.

Сесія під контролем

Секрети студентки, яка не панікує

Сесія в житті студента – наче погода в Ужгороді: ніколи не знаєш, коли накриє, але завжди можна підготуватися.

Відверто: я не з тих студенток, котрі на кожному кроці повторюють: «Ой, нічого не вчила, провалю», а потім отримують найвищий бал. У мене інший підхід – простий, як чай із лимоном перед парами: я навчалася поступово, регулярно й без паніки. Я – оптимістка без зайвих хвилювань. Сесія – не катастрофа, а ще один етап навчання. Не згадую всі фільми жаків за день до іспиту. Мені не знайоме відчуття «ніч перед модулем = ніч без сну». Ім. І не відмовляюся від прогулянок. А ще жодного разу не ходила на іспит – усе «автоматами».

Модулі – перший етап. Тут уже видно, хто плив за течією, а хто гріб. Після таких контрольних частина предметів «закривається», інші переходять у

статус іспитів. І тут кожен викладач – наче окремий квест.

А ось як виглядає сесія в очах моїх подруг-студенток? Думки різні, але щирі...

«Сесія для мене – як пригодницький фільм. Завжди з'являються якісь несподіванки: пошуки «залізочок», узгодження дат, термінове «зубріння». Загалом подобається, як у нас усе організовано, проте я б прибрала наукові роботи на перших курсах – ми ще не готові до серйозних досліджень. А після останнього іспиту – полегшення й кава без тривожності. Головне – без «хвостів!»», – зазначила **Едіта Кукаріна**, другокурсниця філологічного факультету.

«Найстрашніше під час сесії – невідомість. Не знаєш, чого чекати, і це з'їдає найбільше енергії. Але рятує себе дрібними радіощами: улюблений фільм, щось смачне або прогулянка з подругами – мов

перезавантаження після емоційного навантаження», – зізналася **Анастасія Полюхович**, першокурсниця філфаку.

«Моя сесія – дедлайни, головний біль і втома. Але я знайшла тактику: переписую матеріал своїми словами, клею стікери на видному місці, перемикаюся, коли «перегрівуюсь». Це дозволяє хоч якось зберегти баланс і не вигоріти ще до нового семестру», – поділилася думками **Евеліна Яким**, першокурсниця факультету іноземної філології.

Кожен сприймає сесію по-своєму. Хтось – у режимі марафону, хтось – із музикою в навушниках і чашкою кави, хтось – зі списками та помітками. Але суть одна: ти вчишся – і це вже заслугове поваги. А як саме – залежить від тебе.

Марта Гудошнікова,
студентка
відділення журналістики.